

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyititéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Az állami iparfejlesztés.

Gazdasági életünkben most elsőrendű teendőnk, hogy a kereskedelmi szerződések számára a talajt előkészítsük s ne engedjük, hogy ezen törekvéstünk a gazdasági érdekképviseletek gyengítsék.

Nagy szerepet játszik itt az iparfejlesztésnek a kérdése; amennyiben ez kenyérérdekeket érint vagyis a produktív nemzetfenntartó munkának a védelme. Az iparfejlesztési mozgalom azonban nálunk meglehetősen elakadt még pedig a világgazdasági, a magyar politikai s gazdasági viszonyok alakulása, hatása folytán, mely a külföldi tőkére a bizonytalanság befolyását kelti. Nálunk tulajdonképpen akkor volt igazi iparfejlesztés, mikor a gazdasági függetlenségnek a lehetősége átment a közvéleménynek a tudatába. Látjuk ezt különösen a textiliparnál, amely 1906—7-ben az engedélyezett segélyeknek $\frac{3}{4}$ -ed részét emésztette föl. Igaz, hogy mindez aránylag keveset használ, mert a segély a befektetett álló tőkéhez, a termelt áru mennyisége arányát mérlegelve, nem alkalmas arra, hogy vele iparfejlesztést mozdítsunk elő addig, amíg a vámtérület kérdésének a végérvényes megoldása be nem következik; amennyiben a megélhetés drágasága, a fogyasztási adók nagysága, a közigazgatás nehézsége, a közigazgatási momentumok iránt való érzéketlenség mindmennyi akadályozó körülmény arra nézve, hogy az áldozatkészség hatását lerontsa. Ennélfogva az állami támogatás rendszerének a megváltoztatása az, ami az iparfejlesztési hajlandóságot s a vállalkozási kedvet életre való kelését eredményezheti.

Az állami iparfejlesztésnek segítségére lehet sokféle intézkedés, így, a kisemberek hitelszükségletének a kielégítése s a postatakarékpénztárnak a szerepeltetése, mert a hitelszervezetnek a létesítését sem nem alulról, sem nem felülről kell kezdeni, hanem közepett. Azután az ipari szövetkezetek, melyekre igen nagy szükség van. A nagy tőkével egyesüljön a kistőke, a gyáraknak a termékenyülésével társuljon a munkáerő s így a kisiparosoknak is társulniuk kell. A termelésnek a könnyítésére igen jó eszköz a gépbeszerző szövetkezet is, amilyen Léván is alakulóban van, vagy raktározó egyesületek, közös árucarnokoknak a létesítése. Szükségesek ezek annál is inkább, mert a kisbirtok száma s terjedelme tekintetében az ország úgy áll, hogy az összes birtokosok 94% a 30 hol-

dat alig mulja felül vagyis a törpe s kiscgazdaság száma 2.8 millió s az ilyen birtokok terjedelme meghaladja az ország termő területének a 46%-át, tehát a kisbirtokosságunk a szakértelme feltétlenül emelendő.

Nem mellékes dolog a valuta s a bankkérdés sem. A mi pénzügyünk meglehetősen ingoványos talajon nyugszik s így egy magyar jegybanknak a föllállítása szükségszerű következmény. A jegybanknak súlyt kell fektetnie a mezőgazdák hitelére is, amennyiben előmozdíthatja a belterjes gazdálkodást, olesó hitelnek könnyű uton való nyújtását s vele az ipar s kereskedelem emelését. Különösen a kisbirtokosok hitelügye érdemli meg a hathatós támogatást, amennyiben a kisbirtokosok az ország területének 45%-át bírnak s az ország lakosságának az $\frac{1}{3}$ -át alkotják. A kiscgazdánál 2 milliárd érték van, ennél fogva legalább egy milliárd K. hitelre érdemesíthetők volnának.

Szorosan egybe van kötve az iparfejlesztéssel a munkásbiztosításnak az ügye is. A munkásbiztosításról szóló törvény rossz s végrehajthatatlan, amennyiben az adminisztrációt kellene egyszerűsíteni s a szervezetnek hatáskörét megállapítani; a magas építkezésekkel foglalkozó állandó üzemeknek balesetbiztosítási szempontból a felosztó, kirovó rendszer alá való vonása; a járulékoknak erőlyesen történő behajtása; a segélyek költségeinek a pénztárak teherviselő képességével arányba való hozása; a pénztári-tisztviselők összeférhetlenségi kérdésének a szabályozása; vállalati pénztáraknak a kerületi pénztárak székhelyein való létesítésének a megakadályozása; a bányatársuladák megszűntetése; a közbiztonsági, közegészségi ügyeknél szükséges közrendre való ügyelés; a munkára való jogosultság csorbitásának a kerülése stb. mind reformra szorulnak. Szükséges továbbá, hogy az iparosnak a szakmabeli ügyessége megítélését inkább a fogyasztó teljesítse s általában a képesítésnek a követelésével nem kell annyira előtérbe jutni akarni, mert az egész ugyanis inkább többnyire csak egoizmus s a szabad verseny megkötésére irányuló törekvés.

A kereskedelemben is nem a kéziügyesség, hanem a komerciális tudásnak a bizonyítása volna követendő; mert a közérdekre nézve mindlgy, akár képesített a kereskedő, akár nem. A kereskedelmi foglalkozásoknak országos közigazdasági s szociális érdeke nem kívánja meg a kereskedelmi foglalkozásoknak a kvalifikációhoz való

kötését. A kulturállamok ma sem ismerik az ipari kvalifikációnak a követelményeit. Az 1872. évi VIII. t. c. a korlátlan iparszabadság elvén épült föl s a képesítés csak ott követelhető, ahol ezt a közérdek kívánja.

Mindezekkel nem azt akarjuk mondani, hogy a szakképzés az ipar és kereskedelem terén fölsőleges; korántsem, csak a képesítés körüli eljárásokra vonatkoztatunk. Igenis, a szakképzés terén még sok a tenni valónk, mert míg a kereskedelem, közlekedés és hitelügy részére, mely a lakosságunk 5.5%-át teszi, 42 felsőkereskedelmi iskola áll rendelkezésre 652 tanárral, 7755 tanulóval; addig az ipar, bányászat, kohászat, mely a népességnek 15.2%-át teszi, csak 4 felsőipariskolával, 62 tanárral s 713 tanulóval bír; nem is említve, hogy a mezőgazdasági ág, mely a lakosságunknak 66.5%-át teszi, egyetlen egy középiskolával sincs képviselve.

VIZY FERENC.

A játszótér a nevelés keretében.

Folytatás.

Aki a kísérleti élet- és lélektan újabb vívmányait és korunk testnevelési mozgalmait ismeri, nem csodálkozhat eléggé fölötte, hogy ezek — a több mint száz éve elhangzott — nézetek mennyire helyesek és mennyire állják a kritikát még ma is. Hiszen ma is szerte hirdetik, hogy a gyermek és ifju nevelése csak akkor lehet igazán a célnak megfelelő, ha az élet harcához kélsen előkészített, testileg és jellemében edzett polgárt ad a hazának. Nálunk, sajnos, még mindig nem méltányolják eléggé ezt az igazságot, pedig tanulságos például szolgálhat a művelt külföld, melyben általánosan elterjedt az a meggyőződés, hogy az, aki nem erőteljes, munkabíró ember, ép oly kevésbé lehet a haza igaz barátja, miként nem lehet jó atya, jó fiu, jó testvér, jó szomszéd sem. Akárhányszor tapasztalhatjuk, hogy az életben sokszor a bírásal jobban boldogulunk, mint a merő tudással s hogy az a tudás, mely bírásal párosul, feltétlenül érvényesül a létért való küzdelemben. A bírás, értvén munka- és fáradságbírás, csak is testi tulajdonságaink ésszerű fejlesztése révén biztosíthatjuk magunknak, illetőleg gyermekeinknek.

Aki ezt a megcáfolhatatlan igazságot befogadja, az kénytelen elismerni, hogy még a faluhelyen, mezői munkán felserdült egyének is szüksége van ésszerű testi nevelésre. Igaz, hogy a földmives ember nem érzi a rendszeres testgyakorlás szükségét, mert eleget dolgozik napestig. A szükségérzetnek ezt a hiányát azonban

csak bizonyos határon belül mondhatjuk indokoltak. A földmives ember fiának épen úgy kell mozgás, játék, mint a városi gyermeknek vagy ifjunak, mert noha idegeinek nincsen rá szüksége, de igenis szüksége van rá izomzatának, melyet a mezei munka tulajdonoson egyoldalulag foglalkoztat és fejleszt úgy, hogy az embert évi végre esetlenné teszi. Katonák jól tudják, milyen nehezen sikerül a parasztleány izomzatának munkaképességét akként idomítani, hogy az a katona követelményeinek megfelelően és az embert a katonaságot fardalmainak győzésére alkalmassá tegye. Mi pedig lépten nyomon látjuk, hogy ez a három évig idomított fiatal egyén, ha újra beáll régi mezei munkájába, külső, értékesebb munkaerőt képvisel, mint a régi pajtása, kit a sors az otthoni busos fazék mellett visszatartott. Miért? azért, mert élet- és bonctani tekintetben csak az az ember kifogástalan, aki olyan, mint a jó katona.

Aki valaha olvasott vagy hallott arról a szoros kapcsolatról vagy kölcsönös egymásra határról, mely a test és lélek — avagy mondjuk más szavakkal: az izom és az agy — között van, aki az életben megfigyelte, hogy azok az emberek, akik ép és egészséges testtel bírnak és bizonyos testi ügyességgel rendelkeznek, az élet versenypályáján jobban érvényesülnek: az nem tagadható, hogy elmei és lelki tulajdonságainak fejlesztéséhez és megszilárdításához a testi nevelésre föltétlen szükségünk van.

Legjobb, legmeggyőzőbb bizonyítékul szolgál erre az angol és az északameikai nép. Azt a helyet, melyet Anglia a világpolitika, a világkereskedelem és ipar terén elfoglal, csak annak köszönheti, hogy nevelési rendszerével, melyben nagy szerepe van a testi nevelésnek, edzett testű és jellemű honpolgárokat biztosított magának, akik bármikor és bárhol tettekre képesek és tettekre képesek. Amerika, melynek lakossága magva angolszász, csak azért küzdhetette fel magát Anglia versenytársává, mert fiait gyakorlati irányban neveli, mert szemmel

tartja azok testi képességeinek fejlesztését is. Németországot ma már számtalan nyomás ok arra kényszeríti, hogy a kereskedelem és ipar terén el ne maradjon Anglia és Amerika mögött: ezért szorult rá a gyarmatpolitikára is, ezt azonban csak úgy fizetheti sikerrel, ha a verseny küzdőterén hozzá termelt, hozzá edzett fiatalokat állíthat szembe azzal a két hatalmas másik nemzettel. Ezt a célt a németek csakis nevelési rendszerük ésszerű módosításával érhetik el, ezért indult meg ott körülbelül 20 év előtt az a testnevelési mozgalom is, mely már is észrevehető, üdvös eredményről dicsekedhetik a német földön. A németek megértették a testi nevelés, különösen a szabadtéri játék jellemfejlesztő nagy hatását is és ezért vannak rajta, hogy a szabadtéri vagy sportjátékok az iskolából átvigyék a nép minden rétegébe és azzal megkedveltesék. Ma már ők vezetnek a testi nevelés terén, ma már az angolok is tanulhatnak tőlük. Ők a szabadtéri játékot a *népjólét* egyik meg nem vetendő eszközének ismerték fel, mely még az alkohol elleni küzdelemben is hatásos gyógy- és óvószerek bizonyult. Rátértek arra az útra, melyet már Pestalozzi is megjelölt.

Folyt. köv.

Polónyi Géza beszámolója.

Polónyi Géza, a lévai választókerület orsz. képviselője ma egy hete tartotta bezárlóját Léván, a kerület székhelyén. A polgárság ebből az alkalomból a kormány és a képviselőház elnökeinek erőszakossága ellen tiltakozó népgyűlést rendezett, melyen Polónyin kívül Lovász Márton, dr. Csermák Ernő, Zelenyák János orsz. képviselők és dr. Vámos Henrik, a választójogi szövetség kiküldötté vettek részt.

Az érkezőket a pályaudvaron Bódogh Lajos polgármester és Levatic Gusztáv a szövetséget ellenező elnöke fogadta, majd pedig hosszú kocsisban és lovashandúrban vezetése mellett a gyűlés színhelyére, a Kossuth Lajos-terre mentek, hol ezernyi néptömeg várakozott. Itt a gyűlést Levatic Gusztáv nyitotta meg. Utána Polónyi Géza mondott rendkívüli nagyhatású beszédet,

elítelve a képviselőházi erőszakot és a förendház állásfoglalását. Majd Lovász Márton, Zelenyák János és Csermák Ernő képviselők, Vámos Henrik és Kmoskó Béla mondottak gyűjtőhatású beszédeket. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben a lévai választókerületnek népgyűlésre megjelent polgársága mély megbotráncokzását és felháborodását nyilvánítja a bűnös, sőt részben állampénzen végrehajtott vesztegetésekkel összetorzott munkapárti többségnek alkotmánytipró eljárása felett. Megdöbbenését fejezi ki a merénylet fölött, amellyel a bűnös uton megszerzett többség lábbal tiporja a nemzet törvényhozási felségjogának védelmére a törvény alapján megalkotott hásszabályokban rejlő alkotmány-biztosítókat.

Tiltakozik a gróf Tisza István érdekében család uton végrehajtott elnökválasztás érvénytelen és hamis eredményének kihirdetése óta keletkezett mindazon képviselőházi határozatok ellen, amelyekkel az ellenzéki képviselők szólásszabadságának és mentelmi jogának botrányos elkobzásával a munkapárti többség a világtörténelemben példa nélkül álló módon alkotmányunkat megsértette és nemzeti népképviselőtünket meggyalázta. Érvénytelennek és törvénytelennek jelenti ki különben is a véderőre vonatkozó és a vele kapcsolatos javaslatoknak elfogadására és a hásszabályok módosítására vonatkozó határozatokat. Kijelenti, hogy az így keletkezett törvényeknek és határozatoknak engedelmesséden senki sem tartozik.

A hatalmi erőszaknak eren bűnös megnyilatkozása nemcsak a képviselő személyét, hanem magát a választókerületet gyalázta meg, amelynek képviselője ellen az alkalmaztatott. A lévai választókerület büszkeséggel viseli el a megvesztegetéssel összetorzott többség részéről a megaláztatásból neki juttatott részt.

Tántoríthatatlan bizalmát nyilvánítja képviselője, Polónyi Géza iránt és felhívja, hogy a további küzdelemre egyesült ellenzéki képviselőket: akit nem ismerő kitarással folytassa a harcot a megsértett alkotmányunk helyreállításáért, a népjogokért és a magyar nemzetnek jobb jövőjéért.

A gyűlés végeztével a városi szállodában közeled volt, melyen mintegy százan vettek részt. Több szép felkészített hangzott el, melyek nagy lelkesedést keltettek. Az ebéd végeztével a vendégek a délutáni vonattal elutaztak.

T A R C A.

Kirándulás.

Folytatás.

A főiskolából kiérve végigmentünk a gyönyörű botanikus kerten. Sajnos, itt csak rövid ideig maradhattunk, siettünk tovább a görbe és szűk utcákra hegyen le, hegyen föl, közben meg-megálltunk, hogy élvezzük a vidék szépségeit, a lenyugodni készülő naptól megaranyozott Kálváriát, a várost körülvevő hegysort, a hegyoldalakon szétszórt házakat, villákat. A szó valódi értelmében szép volt ez a kép.

Útközben betekintettünk a góttilus sz. Katalin templomba is, megnézegettük a szép oltárokat és üvegfestésű ablakokat. Pár pernyi időzés után egyszerre megszólal a templom széphangu orgonája, felhívja a gyermekeket, hogy zengjenek dicsőítet az Úrnak, mit ők áhitatos buzgósággal meg is tettek. A templomtól az irgalmas nővérek intézetébe vonultunk, ahol a tanítótestületet s a növendékeket már a kapuban várták a szives házbéliek. Az intézet szép folyosóin keresztül haladva az emeleten át a kertbe jutottunk, itt néhány pernyi pihenőt tartottunk, aztán egy Mária ének és egy kurucnóta éneklése után bucsút vettünk

kedves Nővéreinktől s visszasiettünk a szállóba, mert hátra volt még a legfontosabb ügy: az elszállásolás. Már vacsora alatt jöttek a kedves kis vezető, az ottani polg. leányisk. IV. osztályu tanuló s a ruhájukra tűzött rózsaszínű jelvényüknél csak az arcuk volt még rózsásabb a fontos megbízatás tudatában, midőn aranyos fontoskodással járták körül az asztalokat, keresve növendékeink számát, mit a mellükre tűzött kék szalagocskákról kellett leolvasniok. Végre kiki megkapta a maga csapatát s elvonultak a szives szállásadókhöz, akiknél jó, puha ágy várt rájuk, amit nem is késtek elfogadni, hogy erőt gyűjtsenek a „holnap”-hoz, mert már korán reggel 7 órakor indultunk Selmechánya legnagyobb nevezetességének, a Kálváriának megtekintésére.

Kellomes séta volt a felvonulás; minden kápolna előtt megpihentünk egy kissé, megnéztük a szép képeket, szoborosportokat, közben a növendékek meghallgatták az egyes állomásokra vonatkozó magyarázatokat. Minél feljebb értünk, annál gyorsabban haladt a kis csapat, alig várták már, hogy a tetőre érjenek s élvezhessék a remek kilátást. Itt egyik kisérőnk elmondotta a Kálvária keletkezésének történetét, mit a gyermekek már a puha türe heveredve

hallgattak végig. Ezután előkerült a zsebek és tarsolyok tartalma, majd meg fényképfelvételekre került a sor, tehát itt is kivették a részüket minden jóból. Lefelé jövet dalra gyűjtöttak kis lányaink s így alig vették észre, hogy már lent vagyunk a városban, de csak azért, hogy újabb kaspaszkodókon feljussunk az óvárba, magának a sokat élt épületnek és a benne felemozott régiségeknek megtekintésére. Itt leginkább lekötötte figyelmünket a sok ágyugolyó, bomba, meg a régi idők büntető eszközei: a bilincsek, a pellengér, no meg az egyik helyiségben halomra rakott sok embercsont és koponya. A muzeumban a város tb. főjegyzője szolgált érdekes magyarázatokkal.

Az óvárból visszajövet benézünk még a Krause-féle faragó műhelybe, ahol sok szép kész és készülő faragványt és szobrot láttunk. Fel is költ gyermekeinkben a vásárló kedv, ám hamarjában le is lohadt, mert a kézi faragványok ára semmiképp sem alkalmazkodott az ő erszényük tartalmához.

Az idő most már nagyon sürgött, siettünk ebédelni s lev. lapokat írni. 7—800 képslap fogyott el rövid negyedóra alatt. Szives bucsúvétel után már egy órákor elindultunk az állomáshoz, honnan külön vonaton indultunk Garamberzencére. Itt jó

— **Uj iskola.** Malonya községnek, Barstaszár filiáléjának képviselőtestülete 14 ezer korona költséggel új r. kath. iskolát építtetett. A közel 700/0-os póttadával küzködő szegény kisközség valóban anyagi erejét felülhaladó áldozatot hozott az iskola megépítésével és példás tanulóélet adta a népnevelés fontossága iránt érzett fogékony-ságának is. Az iskola létesítésében nagy érdeme van **Norotny János** esperes-plébánosnak is, aki hiteinek kedvelt lelkipásztora és a tanúgynek buzgó apostola.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru **Mraçnya** Lajos és László lévai illetőségű lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel **Szekély-re** változtatták.

— **Az utcáinkat** már vagy pünkösöd óta csak a gondviselés jószágából eredő esőzés öntözgeti. Ezt bizony érezzük, ha egy-két napig másfelé jár az a jóságos, esőhöz felhő. Azt hisszük azonban, hogy a város gazdája is érzi az el-elmaradó áldásos eső hiányát és talán azért van, hogy most éjjel öntözik a kersmitot. Csakhogy ez az öntözés orrfacsarintó és a nap éltető sugarai hatása alatt, még a délelőtti órákban is eleven tanubizonyossága annak, hogy egyik-másik háznál nagy takarítás volt az éjjel. Van-e erről tudomása annak, akinek tudnia kellene róla? és lehetne-e segíteni is rajta? (Beküldték.)

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai róm. kath. birközségi póttadó kivetése az 1912. évre már megtörtént. A kivetési liststrom az esetleges felszólalások céljából június hó 23-ikától július hó 2-ig bezárólag a plébániai hivatalban közszemlére van kitéve és ott az érdeklődők által betekinthető.

Léva, 1912. jun. 20.

Az iskolaszék elnöksége.

Mindazon jó barátok és ismerősök, akik felejtethetetlen önm elhunyt alkalmából mély fájdalommat és szinte részvétükkel anyhiteni szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Léva, 1912. június hó 20.

Goldstein Henrik.

Színház.

Szombat este a megrázó tragikumú, 5 felvonásos, bibliai tárgyú „**Judit**” című tragédia remek előadásában volt részünk annál is inkább, mert a darabban levő két főszerepet színészeink közül a két legjobb erő perszonalizálta: Juditot Szabóné, Holofernest pedig Szabó Ferenc. Méltó partnereket voltak. A bibliából mindnyájunk előtt ismeretes Holofernes gögös, mindenkit eltipró, az Isten is kigúnyoló alakját mély tudással, erőteljesen, fenségesen játszotta meg Szabó igazgató. Az ostrom alatt sokat szenvedő Judit lemondását, Istenben való bizalmát természetühen, lemondóan adta Szabóné. Majd meg, mikor a szépséges Judit könyörögni megy Holoferneshez s ez megbecsületlenül őt, a szegény tört ad kezébe s megölő Holofernest: mindezt szenvedéllyel, tragikai erővel játszotta Szabóné. Nagy elismerés érte. Epraímnak Judit iránt érzett szerelmét ügyesen festette Radnai. A néma Dániel nehéz szerepét pedig Czákó oldotta meg ügyesen. Az összjáték is jó volt. Bizony ez a kitűnő darab is több közönséget érdemelt volna.

Vasárnap este teljesen telt ház mellett adták másodszor a „**Leányvásár**” című operettet ugyanazon beosztással és még jobban, mint a múlt hét szerdáján. Különösen elemében volt Timár, kinek nagyon sokat neveltünk és Fátyol Hédi meg Lebeda, kik szép táncukkal remekeltek.

Hétfőn este az ismeretes s jó előadás mellett kacegató vigaszínházi bohózat: „**A millió**” került színre. A kisszámú érdeklő

dők előtt játszó színészeink előadása alatt azonban nem sok jókedv mutatkozott. Az egész komédia egy eddig szegény festőnek a fekete kabátja körül forog, ki ennek a zsebébe helyezte el az egy milliót nyert sorsjegyét. De a kabátot sorsjegyesül együtt ellopta egy osirkefogó. Az így értékes, fekete kabát keresése s végre föllelése sok komikus helyzetet teremt. De se a festőt alakító Radnai, se a kabát keresését elősegíteni akaró barátai (Czákó és Lebeda) nem nyújtottak az előadás alatt elég élvezetet. Még talán legjobban játszott a fekete kabátot elcsenő s ugyanazt visszaszármaztató Timár Béla.

Kedden este „**A babuska**” című, szép zenéjű operettet adták elő a színhásban. A különben kedves darab előadása elég gyengén sikerült, mert éppen az énekes főszerepet egy gyenge hangú színésznő: Gönczy Margit (Ivette) játszotta, ki egyébként babával a kezében édes baba volt, játéka is elég jól sikerült, de nem jól énekelte. Fátyol Hédi (Rozalilla) és Lebeda ismét inkább szép táncukkal, mint énekekkel excelláltak. Meg-megnevettette a nézőket Timár (Delatourelle márké), ki öreg létere nagyon szerelmes Ivettebe, a babuskába, el is szökteti, de végül is unokaöccse veszi feleségül a babuskát. Czákó, mint szingiszagató ismét jó volt a újabb oldalról mutatkozott be. A többi szereplő éppen csak szerepelt.

Szerdán este szép közönség jelenlétében a 4 felvonásos, hosszú vigjáték: „**A csitri**” került színre és pedig eddig kevés szindarab előadása sikerült oly jól, mint esé. Ezt el is lehetett várni; hiszen a legjobb erők léptek föl benne. Így a Csitri (Colette) szerepét Szabóné játszotta elbájoló édességgel, ki bebizonyította, hogy nemcsak tragikus szerepeket tud fenségesen formálni; hanem komikus véna is van benne bőségesen. Méltán kapott elismerésül Szabóné sok tapsot. A közönség teljes elismerését, szeretetét vivta ki Ihasz Gizi is ügyes, finom játékával Nancy Vallier alakításában. Nagyon jól játszott természetesen Czákó (Maurice Delanoy), Baghy (Alcide), Szathmáry (Simoneau) és különösen Timár (A plebános). Szép igyekezetet mutattak be Havasi Szi (Aglae), Lebeda (Pierre Serin) és Radnai (Vergnaud) szerepeikben.

Csütörtökön csekély közönsége volt Bocánszky-Eisler operettejének: „**A cirkusz**”-nak. Szívesen hinnénk, hogy közönségünket ettől a darabtól annak a fővárosi kedvezőtlen fogadtatása tartotta távol. De ezt a távolmaradást egyébként is majdnem napról-napra kell konstatálnunk. Pedig Czákó, Radvanyi, Timár, Honti Ema és Fátyol Hédi mindent elővettek a darab sikere érdekében.

Pénteken már elég szép közönséget vonzott felhelyarákkal a harmadszor színre került **Leányvásár**. Az előadás kitűnő összjátéka méltán sorakozik a két előbbi előadáshoz.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi jun. hó 16-tól 1912. évi jun. hó 23-ig

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Arzinyi Antal	70 éves	Aggasszály
Lukács Gyula	2 hó	Kanyaró

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
 Buza m.-mézsánként 20 kor. 80 fill.—
 21 kor. 40 Kétszeres 18 kor. 60 fill. 19 kor. — fill. — Rozs 20 kor. 40 fill. 19 kor. 40 fill. Arpa 19 kor. 40 fill. 19 kor. 60 fill. Zab 20 kor. — fill. 20 kor. 80 fill. Kukorica 20 kor. 60 fill. 20 kor. 80 fill. — Lencse 32 kor. 40 fill. kor. 32 80 fill. — Bab 32 kor. 20 fill. 32 kor. — fill. — Köles 12 kor. 40 fill. 13 kor. 40 fill.

Nyilttér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó háziszser mindazoknak, kik emésztés-zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító **bedörzsölés**, tö érejtő elismert, régi jóhírnevű háziszser szagattatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Schönstein Henrik

női és uri divatáru üzletében az előrehaladott idény miatt **rendkívül olcsó árakon** kaphatók az összes női és uri divatickek. — Azonkívül **kosztüm, női ruha, blúz kelmék, batiztok és sephirek, selyem és mosó, vászon és damast árúk.**

Női ernyők mélyen leszállított árban.

Maradékok minden elfogadható árban eladók.

Modern ház

a Kossuth-utcában (17), 4 szoba konyha, fürdő szoba, kamra, pincze, üvegezett folyosó melléképületben cselédszoba és mosó konyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar kis zöldeségek-kert, kút az udvaron, folyó év november hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó. Feltételek **TOKODY IMRE** vendéglősnél tudhatók meg.

Thomassalakot

ősi és tavaszi szállításra **kilópercenként 38 fillérért bérmentve** bármely állomásra, ugyszintén **superfosfát, kálisó, kairit és egyéb műtrágya féléket a legjutányosabban ajánl**

Berceller Márton Ipolyság, (Ingyen vegyelemezés.)

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közönségnél, oszánál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és ügyeslővén minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

27/1912. vh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíró 1911. évi Sp. V. 1406/3 számú végzése következtében Dr. Reitzer Béla budapesti ügyvéd által képviselt Ha kányi József budapesti lakos javára 117 kor. 10 fill. és jár erejéig az 1912. évi május hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával le és felülfoglalt és 623 kor. becsült következő ingóságok nyomint: szobatorok és egy kartoló gép stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a körmözbányai kir. járásbíró 1912. évi V 2/6 számú végzése folytán 117 kor. 10 fill. tőke követelés ennek 1911. évi június hó 11 napjától 5% kamatai és eddig összesen 42 kor. 20 fill. érben bíróság már megállapított, valamint a még felferülendő költségek erejéig Körmözbányán alperesnek lakásán leendő eszközzésére 1912. évi június hó 26-ik napjának d. u. 2 1/2 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok 1881 évi LX. t. cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni a legelőbbet ígérőknek.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna jelen árverés ezek javára is rendeltek. Kelt Ujbánya 1912. évi június hó 11.

Lukács Miksa
kir. bír. végrehajtó.

Itczes állást keres

kellő óvadékkal és szakértelemmel.

Czím: **Beregszász Lajos**
Garamszentbenedek.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban **1 üzlet-helyiség** hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén **1 üzlet** és lakás pincével kiadó. Bővebbet **Monaco Mosenál** Léván.

Lakás kerestetik.

4 szobás úri lakás keres-
tetik **mellék helyiségekkel**
november 1-re.

**Táncitanítási
értesítés!**

Léva város és vidéke nagyre-
csült közönségét tisztelettel értesí-
tem, hogy **1912. évi július hó**
1-én a Városi Szálló disztermében

tánckurzust nyitok.

Beiratkozások Junius 24-től a disz-
terem melletti irodában. Az összes
dívatos szalon és látványos tán-
cok tanítása!

Boston! Two step! Uri tár-
saságok részére külön zártkörű
Boston és Two step kurzus!

Kéretik a beiratkozásokat a tanfó-
lyam megkezdése előtt eszközölni. Gyer-
mek kurzus! Deák kurzus! Feelnőttek
esti kurzusa!

Szives pártfogást kér

KREUTZ GYULA

több fővárosi leányiskola tánctanára.
Fővárosi tanintézet: VIII. Kemény Zsigmond-u. 12.

**A borfogyasztó közönség
figyelmébe.**

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 80 fill.
Balatonmelléki " " 100 "
Neszmelyi Ó vörös " " 110 "

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József
városi fogadó.

Az itteni piacra és környékére

ÜGYNÖKÖT keresek!

Liptói turó és csemege vaj.

SCHVARCZ LIPÓT FIA turógyáros
GYETVA

Kapható: **KNAPP** drogeriában **LÉVÁN**.

Ajánljuk:

legolcsóbb napi árak számi-
tásával elsőrendű, direkt
forrásokból beszerzett
fűszer- és gyarmatáruinkat,

valamint állandóan friss **csemege**sajt,
naponta érkező **felvágott** és egyéb
csemegeáruinkat.

Közvetlen kávéimportunk folytán

k á v é i n k

ugy ár, mint minőség tekintetében
versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és
vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottazsir
carbolineum, aszfalt-fedéllemez,
gummi-és aszbesztáru, petroleum,
benzin, carbit és kátrány vegyi
termékek, gyanta, kénpor, kék
és zöld gálicz, raffia-háncs, min-
dennemű festékáru,

portland és románczement
állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-árnda.

DISZKOSZORUK

fa- és érczkoporsók gyári áron!

VARRÓGÉPEK

5 évi jótállással

Kern Testvérek

fűszer-, csemege és vasnagykereskedése

Telefon 14. **L É V A.** Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-
áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb **nickel**, **alumi-**
nium, **email**, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
ségű sajtolt lapát, szél répavilla és répakiemelő, fejsze
csákány, **kapaáru**, **fűrés**, **reszelő**, **metsző olló**, **ojtó**
kés, **összes kerti**, **mezőgazdasági**, **méhészeti**, **tej-**
gazdasági, **bádogos- és kőmives szerszámok**, **épü-**
let- és butorvasalások olajozók, kenőszelenczék, **gép-**
szijak, **szivattyúk**, **kendertömítők**, **tömítő anyagok**, **viz-**
mentes ponyvák, **csigafurók**, **kalapáczok**, **saluk**, **állók**,
kereskedelmi öntvények stb. vascikkekből.

Legzselészerűbb többször csavart **horg. drótfonat-**
kerítés és tuskés huzal raktár.

Fényképészeti cikkek, **kerékpá-**
rok, **pneumatikok** nagy raktára.

Szives megkeresésre készséggel szolgálunk **spe-**
ciális árajánlattal. Nagybani vételnél külön ajánlat.

Saját gyártmányú
aczel szénavaágókésék
nagybani eladása.

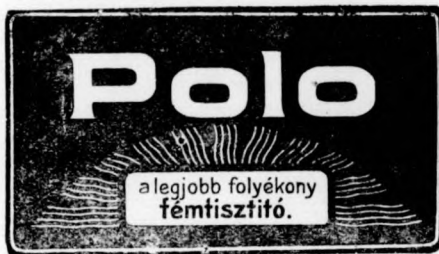
„AZ OLLA“
szakorvosok
által meg
vizsgálva és
legjobbnak
minősítve
van.
Két évi jót-
állás.
Ara
ucatonként
4.—, 6.—,
8.— és
10. korona

Az
„OLLA“
több mint
200 orvos
által leg-
megbízha-
tóbbrak van
ajánlva.
Kapható az
ország min-
den gyógy-
szertárban
és jobb dro-
gériákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utaztatot mint „ép oly jót“ feldicsérni: Az elárvasított helyek kimutatását. Arjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA“ gummigyár Wien. H 437 Fraterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában
és PICK EDE állatszerész-üzletében.

Korcsma bérletet keres
és más állást óvadékkal **Beregszászy**
Lajos Gararaszentbenedek.

A mesterdálnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

„Vásárolják csak üvegekben“.

K a p h a t ó:

Léván:

Engel József és fia
Kern testvérek
Knapp Ignác
Pollák Kálmán
Hebsch Ilés
Kertész Lajos

Ipolyságon:

Dombo K. u. Brack I.
Berczeller M.
Ivots Andor
Csóka József
Weinberger Mór

Ujbányán:

Czervinka M.
Heinrich Ede
Verebélyen:
Rosenzweig István
Czirok István

Erdei József
Pollák Zsigmond

Zsarnócán:

Fűszek Győző
Veichher Izidor

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L É V Á N.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

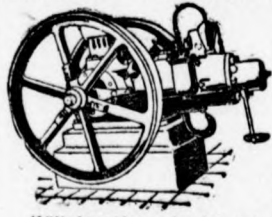
==== Hazai gyártmányu gépek: ====

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Sohrantz-féle gőzcséplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 H.P.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15—150 ló-
:: oróg ::

legolcsóbb és
legmegbízhatóbb
üzemet biztosít-
ják. Üzemköri-
ség löörönkénti
1—2 fill. Állan-
dóan zavartalan
üzem! — Pénz-
ügyöri felügye-
let nélkül! Egy-
szerű kezelés! Sok
száz gép üzemben!

Költségvetések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

betétitársaság motorgyári fióktelepe

BUDAPEST

VI. Váci-körút 59/tt

Jóminőségű

fedél-cserép

mai naptól kapható

MONACO MOSE

téglagyárában Léván.

Mindennemű

legdiszesebb kivitelben készíttetnek

Könyvkötői

Nyitrai és Társa r. t.

Munkák a

könyvkötészetében, — Léván.